

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 3 lutego 2011 r.

**Pani
Elżbieta Krawczyk
Dyrektor
Zespołu Szkół im. J. Wierchowskiej
w Liśniku Dużym**

LLU-4101-25-04/2010
P/10/190

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła kontrolę w Zespole Szkół im. J. Wierchowskiej w Liśniku Dużym – Gimnazjum Publiczne w Liśniku Dużym (zwanym dalej Zespołem lub Szkołą), realizację zadań w zakresie zapobiegania nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży szkolnej w latach szkolnych 2008/2009 – 2010/2011 (do grudnia 2010 r.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 stycznia 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność.

Ocenę tę uzasadnia w szczególności:

- uwzględnienie w programie nauczania, programie profilaktyki i programie wychowawczym Szkoły zadań w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości,
- podejmowanie działań diagnozujących problem nadwagi i otyłości,
- wdrożenie „*Karty Żywienia i Aktywności Fizycznej Dzieci i Młodzieży w Szkole*”, stanowiącej jedno z zadań ujętych w *Narodowym Programie Zapobiegania Nadwadze i Otyłości*

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

oraz Przewlekłym Chorobom Niezakaźnym poprzez Poprawę Żywienia i Aktywności Fizycznej na lata 2007 – 2011 (Program zapobiegania otyłości).

1. W ocenie NIK w Szkole stworzono warunki do podejmowania działań profilaktycznych, związanych z przeciwdziałaniem nadwadze i otyłości u młodzieży. Zadania te uwzględniono w procesie dydaktyczno-wychowawczym Zespołu. Program nauczania Gimnazjum zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*², uwzględniał edukację zdrowotną, w tym zasady zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia,

Programy Wychowawcze na lata 2009/2010 i 2010/2011 oraz Programy Profilaktyki, zawierały treści i działania o charakterze profilaktycznym na rzecz przeciwdziałania nadwadze i otyłości uczniów.

Zorganizowano szereg przedsięwzięć promujących zdrowy styl życia i odżywiania, w tym m.in. w Zespole realizowano programy mające na celu zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności na zdrowie uczniów, takie jak: „Trzymaj Formę”, „Szkoła promująca zdrowie”, „Jedz smacznie i zdrowo”, „Alert Ekologiczno-Zdrowotny”. Szkoła współpracowała w tym zakresie z innymi instytucjami (Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Kraśniku, Starostwem Powiatowym w Kraśniku, Ośrodkiem Zdrowia w Liśniku Dużym). We współpracy z Uczniowskim Klubem Sportowym „Panda” realizowano projekt „Pływaj z Pandą”, w ramach którego m.in. umożliwiono uczniom korzystanie z basenu. W ramach podejmowanych działań zorganizowano m.in. dyskotekę promującą soki owocowe oraz zdrowe przekąski, prezentację żywności pochodzącej z ekologicznych upraw. Uczniowie Gimnazjum przygotowali plakaty informujące o zaburzeniach w odżywianiu (bulimii, anoreksji). Wdrożono również zasady związane z promowaniem zdrowego trybu życia określone w *„Karcie Żywienia i Aktywności Fizycznej Dzieci i Młodzieży w Szkole”*.

W Szkole prowadzona była edukacja mająca na celu wytworzenie u uczniów prawidłowych nawyków żywieniowych poprzez informacje przekazywane w czasie spotkań z pielęgniarką szkolną. Problematykę tę przedstawiano również rodzicom uczniów m.in. podczas indywidualnych rozmów, przeprowadzanych przez wychowawców klas. W stołówce szkolnej przy przygotowywaniu posiłków

² Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17.

wykorzystywano zasady zdrowego żywienia, co wynikało m.in. z wprowadzonego i stosowanego systemu HACCP³. Szkoła nie prowadziła sklepiku szkolnego.

Zespół wykorzystywał, będące w jego użytkowaniu obiekty sportowo-rekreacyjne do kształtowania nawyków prozdrowotnych wśród uczniów. Organizowano zajęcia sportowe w ramach podstawy programowej, a także po zajęciach szkolnych. Szkoła organizowała zróżnicowane pod względem programowym pozalekcyjne zajęcia sportowo-rekreacyjne z takich dyscyplin jak: koszykówka, tenis stołowy, piłka siatkowa, badminton. Na terenie szkoły zostały zorganizowane również zajęcia z tańca towarzyskiego, turnieje tenisa stołowego i badmintona.

2. W Zespole podejmowano działania diagnozujące problem nadwagi i otyłości wśród uczniów Gimnazjum. Wśród uczniów przeprowadzono badania ankietowe na temat znajomości zasad prawidłowego odżywiania się oraz prowadzenia aktywnego trybu życia. Wyniki tych ankiet potwierdziły konieczność zintensyfikowania prozdrowotnych oddziaływań Szkoły i zostały wykorzystane do przeprowadzenia zajęć obejmujących poruszone w nich zagadnienia. Pielęgniarka szkolna przeprowadzała systematyczne badania przesiewowe i bilanse zdrowia uczniów. W latach szkolnych 2008/2009 i 2009/2010 problem otyłości i nadwagi zdiagnozowano odpowiednio u ośmiorga i siedmiorga uczniów, tj. u 11,9 % i 10 % ogółu uczniów Gimnazjum. W tym okresie dwoje uczniów objęto opieką lekarską (kardiologa i lekarza rodzinnego).

Z analizy ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli wynika, że chęć skorzystania z porad specjalistów w ramach uzupełnienia wiedzy na temat zapobiegania nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży szkolnej wskazało 11 nauczycieli, a ośmioro (66,7%) wyraziło chęć doskonalenia w tym zakresie.

W związku z oceną pozytywną NIK odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych, wnosząc jednocześnie o rozważenie umożliwienia nauczycielom doskonalenia zawodowego w tym zakresie.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

³ postępowanie mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności przez identyfikację i oszacowanie skali zagrożeń z punktu widzenia wymagań zdrowotnych żywności oraz ryzyka wystąpienia zagrożeń podczas

